

Последним этапом формирования понятия конкурентоспособность продукции мы считаем необходимость доказать правомерность использования в определении термин «товар», а не продукция. Слово «продукция» – это превращенная форма слова «продукт», причем как термин это слово используется только на постсоветском пространстве. На все остальные языки «продукция» переводится как «производство», что, по сути, не соответствует тому смысловому значению, которое вкладывается в это слово нами.

Определение «продукции», как самостоятельной категории мы нашли в [131] и оно гласит, что продукция – это совокупность продуктов, явившихся результатом производства отдельного предприятия, отрасли промышленности, сельского хозяйства или всего народного хозяйства страны за определенный промежуток времени [131, с. 822]. В основной массе научной литературы при исследовании «продукции» как категории данное слово замещается словом продукт, что на наш взгляд является абсолютно обоснованным, в связи с тем, что экономика, как наука, пришла к нам из-за рубежа, где, как мы выяснили, слово «продукция» отсутствует. Следовательно, и мы, употребляя термин продукция, будем подразумевать термин продукт.

Приведем несколько определений продукта, имеющих место в научной литературе. Так в Международном стандарте ISO продукт характеризуется как результат деятельности или процессов [131, п. 1.4]. В словаре Ожегова продукт – предмет как результат человеческого труда [44, с. 499]. Таким образом, под продуктом (продукцией) понимается любой материальный результат человеческого труда. Товар – любой продукт производственно-экономической деятельности в материально-вещественной форме, объект купли-продажи, рыночных отношений между продавцами и покупателями [132, с. 67]. В словаре Ожегова товар – продукт труда, имеющий стоимость и распределяющийся в обществе путем обмена, купли-продажи; вообще – то, что является предметом торговли [44, с. 787]. Таким образом, продукт, вступающий в обмен, является товаром [136, с. 498]. Из этого можно предположить, что товар является более широким понятием, так как продукт труда дополнительно должен наделяться рыночными атрибутами для повышения эффективности обмена. В связи с тем, что конкурентоспособность как характеристика продукта возникает только в процессе обмена (купли-продажи), употребление термина товар в определении конкурентоспособности продукции будет на наш взгляд не только правильным, но и необходимым. Кроме того в рыночных отношениях товаром может выступать не только материальная вещь – продукт, но и услуга – нематериальный актив, производимый для целей сбыта [138, с. 99].

Подводя итоги всего вышесказанного, сформулируем авторское определение понятия конкурентоспособность продукции.

Конкурентоспособность продукции – это индивидуально выраженной возможностью товара соперничать на рынке с другими товарами, удовлетворяющими ту же группу потребностей.

Перелік використаних джерел

1. Портер М. Стратегія конкуренції: Методика аналізу галузей і діяльності конкурентів / М. Портер / пер. з англ. – К.: Основи, 1997. – 390 с.
2. Фатхутдинов Р. А. Менеджмент конкурентоспособности товара / Р. А. Фатхутдинов. – М.: АО «Бизнес-диалога» «Интел-синтез», 1995. – 203 с.
3. Советский энциклопедический словарь / гл. ред. А. М. Прохоров. – 4-е изд. – М.: Сов. Энци., 1987. – 1600 с.
4. Крутецкий В. А. Психология математических способностей школьников / В. А. Крутецкий. – М., 1968.
5. Международный стандарт ISO 8402:1994. Управление качеством и обеспечение качества : словарь.
6. Ожегов С. М. Словарь русского языка. Около 57 000 слов / С. М. Ожегов / под ред. чл. корр. АН СССР Н. Ю. Цулевской. – 20-е изд., стереотип. – М.: Рус. яз., 1988. – 750 с.
7. Лозовский Л. Ш. Универсальный бизнес-словарь / Л. Ш. Лозовский, Б. А. Райзберг, А. А. Ратковский. – М.: ИНФРА-М, 1997.
8. Маркс К., Энгельс Ф. Сочинения (2-е издание): в 39 т. – М.: Издательство политической литературы, 1959. – Т. 13 (Январь 1859 – февраль 1860). – 805 с.
9. Ворачек Х. О состоянии «теории маркетинга услуг» / Х. Ворачек // Проблемы теории и практики управления. – 2002. – № 1. – С. 99–103.

ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ЗАВДАННЯ ТА ПРОБЛЕМИ

Л. А. Негребецька, к.е.н., доцент;

Л. Ф. Крещенко, к.т.н., доцент,

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Університети посідають провідне місце в структурі соціально-економічного розвитку суспільства. Від діяльності вищої школи значною мірою залежить процес створення найбільшого багатства держави – її інтелектуального потенціалу. Вищі навчальні заклади IV рівня акредитації мають традиційну структуру, їх структурними

підрозділами є кафедри, факультети, відділення, інститути, філії, бібліотеки тощо, функціонування яких здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» [1].

Діяльність викладачів сучасного вищого навчального закладу має на меті забезпечення фундаментальної наукової, професійної та загальнокультурної підготовки студентів відповідно до їх інтересів та здібностей, а також розвиток та удосконалення власної наукової та професійної діяльності. Як вважає Малафійк І. В. [2], поділ цілей навчання зумовлений тими видами діяльності, в яких відбувається передача соціального досвіду від покоління до покоління. Такими видами є: виробнича діяльність; діяльність із здобування знань (наука); діяльність із самовдосконалення людини; діяльність із виховання. Відповідно до цього цілі навчання поділяють на такі чотири групи: політехнічну, освітню (навчальну), розвивальну, виховну.

Одним із найголовніших завдань викладача є переведення студента зі статусу об'єкта в статус суб'єкта навчання і діяльності. Але в реальній практиці провідна активність залишається ви викладачем фактично у всіх видах занять, не тільки в традиційних лекційних, а також у таких, що насамперед потребують зусиль студента. Певним чи вирішити проблему можна, активізуючи пізнавальну діяльність студентів. Пізнання студент повинен здійснювати сам, це має принципове значення. Тільки знання, здобуті власною працею, є міцними, глибокими і дієвими. Тому велике значення в сучасній вищій освіті приділяється самостійній роботі студентів, що формує навички самостійної діяльності взагалі, виробляє здатність самостійно приймати відповідальні рішення, знаходити оптимальний вихід зі складних ситуацій, а також відіграє значну виховну роль, формуючи самостійність як важливу рису характеру. Будь-які успіхи неможливі без інтелектуального розвитку людини, без постійного збагачення її науковими знаннями.

Ефективність самостійної роботи зумовлюється сформованістю мотивів. Мотив – внутрішня спонукальна сила, що забезпечує інтерес особистості до пізнавальної діяльності, активізує розумові зусилля. У ролі мотивів можуть виступати різноманітні потреби – фізичні, психічні, соціальні, а також інтереси, захоплення, схильності, емоції, установки, ідеали. Виокремлюють кілька груп мотивів – соціальні, спонукальні, пізнавальні, професійно-цілісні, меркантильні [3].

Пізнавальні потреби, які спонукають до самоосвіти, формуються в активній самостійній пізнавальній діяльності людини, яка має бути суспільно значущою для особистості. Важливе місце у навчальній роботі ВНЗ займають лабораторні, практичні заняття, семінари. Кожен з цих видів виконує свої завдання. Але головне, що їх об'єднує,

– забезпечення умов для самостійної роботи студента, оволодіння раціональними й ефективними методами пізнання. Щоб самостійна робота була ефективною, необхідно усвідомити її подальшу користь для себе. Але при цьому викладач має точно визначити завдання, його вмотивованість, наявність і знання студентом алгоритму виконання, терміни виконання та види контролю. Види СРС можуть бути найрізноманітнішими: підготовка до аудиторних занять (лекцій, лабораторних, практичних), виконання рефератів, курсових, дипломних і магістерських робіт.

Серед проблем вищої школи, що потребують подальшого дослідження та розвитку є особливості навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах; структура навчально-пізнавального процесу; форми організації навчання у вищому закладі; методи викладання у вищій школі; гнучкі технології навчання; види та структура науково-пошукової діяльності студентів; організація практики студентів; контроль знань, вмінь та навичок студентів; процес виховання студентів; педагогічне спілкування.

Перелік використаних джерел

1. Про вищу освіту : Закон України // Голос України. – 2002. – 5 березня.
2. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / А. І. Кузьмінський. – К. : Знання, 2005. – 486 с.
3. Малафійк І. В. Дидактика : навч. посіб. / І. В. Малафійк. – К. : Кондор, 2009. – 406 с.

СТРАТЕГІЧНА БЕЗПЕКА ХОЛДИНГІВ: ОСНОВИ ОЦІНКИ

*О. В. Нусінова, к.е.н., доцент,
Міжнародний науково-технічний університет (м. Київ)*

В процесі оцінки рівня економічної безпеки холдингу доцільно окремо розглядати випадки злиття холдингу з новими підприємствами або поглинання нових підприємств холдингом, а також інвестування додаткових коштів, отриманих з зовнішніх джерел, для розвитку вже існуючих підприємств холдингу. Ці завдання є стратегічними для холдингу, тому економічну безпеку з урахуванням впливу заходів зі злиття та поглинання, інвестування у розвиток назвемо стратегічною безпекою.

Злиття та поглинання (M&A) в більшості випадків дозволяє отримати додаткові ефекти синергії, що в свою чергу, підвищує рівень безпеки прибутковості холдингу. Крім того, приєднання нових активів